

Vergaderjaar 1993–1994

22 815

Regels met betrekking tot de verlening van voorzieningen aan gehandicapten (Wet voorzieningen gehandicapten)

Nr. 43

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 14 maart 1994

Naar aanleiding van het verzoek van 23 februari 1994 van de vaste Commissies voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Gehandicapten-beleid en Volksgezondheid van de Tweede Kamer, doe ik u hierbij mede namens de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de gevraagde informatie toekomen over de **stand van zaken met betrekking tot de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg)**. Daarbij komen drie aspecten aan de orde:

- A. De stand van zaken in de voorbereiding van de gemeenten op de Wvg.
- B. Overgangsmaatregelen voor belanghebbenden.
- C. De vormgeving van het kwaliteitsbeleid voor hulpmiddelen.

A. De stand van zaken in de voorbereiding van de gemeenten op de Wvg

Recente informatie geven de commissies aanleiding tot grote bezorgdheid over de effecten van de invoering van de Wvg op 1 april 1994. Met name maken de commissies zich zorgen over het feit dat veel voorbereidingen zodanig laat op gang zijn gekomen, dat een doelmatige invoering van de Wvg per 1 april onwaarschijnlijk is. De commissies zien in dit verband gaarne de volgende vragen beantwoord:

- In hoeveel gemeenten dreigt de invoering vertraging op te lopen?
- Welke maatregelen worden overwogen om de invoering van de Wvg doelmatig en zonder schade voor de belanghebbenden te laten verlopen?

In juni 1993 heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een inventariserend onderzoek verricht onder alle gemeenten naar de voortgang die gemeenten maken met de invoering van de Wvg. Begin januari 1994 heeft de VNG nogmaals een peiling verricht, bij een steekproef van gemeenten en bij de groep die in de eerste peiling als achterblijver was aangemerkt. Doel van deze tweede peiling was om er achter te komen of de voorbereiding op de Wvg volgens plan verloopt en

of de gemeenten inmiddels zover gevorderd zijn dat veilig kan worden aangenomen dat de invoeringsdatum van 1 april 1994 wordt gehaald.

De belangrijkste conclusie van de tweede peiling in januari 1994 is dat de meeste gemeenten de verschillende onderdelen van het voorbereidingstraject hebben afgerond. Een groot deel van de gemeenten had in januari de gemeentelijke organisatie voor de Wvg en in mindere mate de uitvoering, op orde. Wat betreft het opstellen van een meerjarenbegroting, het ontwikkelen van een beleidskader en een verstrekkingenbeleid lijkt het er op dat een (beperkt) aantal gemeenten deze stappen nog niet heeft gedaan. Slechts 2% van de steekproefgemeenten (naar schatting 13 in heel Nederland) verwacht dat de vaststelling van de gemeentelijke verordening pas na 1 april zal plaatsvinden.

In januari had 70% van de gemeenten de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie (deels) opgezet.

In een aantal gemeenten (circa 20%) was in januari nog niet bekend welke instanties de advisering gaan uitvoeren. Sommige gemeenten hebben met meer dan één adviserende instantie afspraken gemaakt. De meeste gemeenten hebben over de advisering afspraken gemaakt met de GGD (57%) of met de GAK-GMD-Voorzieningen (41%). Ook komt het voor dat gemeenten met zowel GGD als GAK/GMD afspraken maken.

Ten behoeve van de uitvoering van de Wvg heeft bijna 80% van de steekproef-gemeenten een of meer nieuwe medewerkers nodig. Het blijkt dat kleinere gemeenten minder of geen nieuwe medewerkers aanstellen. Opvallend is dat er verscheidene middelgrote gemeenten zijn die geen nieuwe medewerkers aanstellen.

Het grootste deel van de gemeenten voerde in januari overleg met belangenorganisaties van ouderen en gehandicapten.

De VNG heeft in januari aan de gemeenten een aanbod voor extra ondersteuning gedaan; ruim 40% had daaraan geen behoefte terwijl 40% een of meer onderdelen heeft genoemd waarop eventueel gerichte ondersteuning welkom zou zijn, zoals het verstrekkingenbeleid (10%), ondersteuning bij inkoop en verstrekking van rolstoelen, offerte-beoordeling, juridische ondersteuning en voorlichting.

Ter kennisneming is het VNG-rapport Voorbereiding uitvoering van de Wvg, Stand van zaken in gemeenten bijgevoegd (Bijlage 1)¹; het betreft een laatste concept-versie die echter inhoudelijk niet meer zal wijzigen.

Voorts is als bijlage 2 een overzicht van de publieksvoorlichting over de Wvg bijgevoegd¹. Naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 10 maart 1994 (SoZa-94-96) heb ik een afschrift van mijn brief aan de gemeente Zandvoort als bijlage 3 bijgevoegd.¹

Uit het bovenstaande kunnen wij concluderen dat er vooralsnog geen reden is om te veronderstellen dat de gemeenten onvoldoende zijn voorbereid voor de uitvoering van de Wvg per 1 april 1994. Enkele gemeenten verwachten de verordening pas rond 15 april te kunnen vaststellen; dit hoeft echter geen problemen in de uitvoering op te leveren zolang de verordening met terugwerkende kracht tot 1 april wordt vastgesteld.

B. Overgangsmaatregelen voor belanghebbenden

In antwoord op de tweede vraag van de commissies inzake welke maatregelen worden overwogen om de invoering van de Wvg doelmatig en zonder schade voor de belanghebbenden te laten verlopen het volgende.

In de Wvg is op grond van artikel 23 en 24 voorzien in een overgangsrecht.

De overgangsbepalingen leiden er toe dat bruikleenvoorzieningen tot

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

het einde van het bruikleencontract onder de verantwoordelijkheid van de bedrijfsverenigingen blijven. Dit betekent dat beheer, onderhoud en reparatie van de lopende bruikleenmiddelen (met uitzondering van klein onderhoud en kleine reparaties die ten laste van de gebruiker zijn) voor rekening van de huidige uitvoeringsorganen blijven. Hoewel aanpassingen aan bruikleenmiddelen niet voortvloeien uit de bruikleenovereenkomst is de bruikleenverstrekker de eerst-aangewezen om te beoordelen of een aanpassing aan een in bruikleen verstrekt hulpmiddel in het verlengde van de bruikleenverstrekking ligt, dan wel aangemerkt moet worden als een geheel nieuwe verstrekking. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de oude en de nieuwe uitvoerders. Om de continuïteit van de km-vergoedingen voor bruikleenauto's te waarborgen is een centrale afspraak gemaakt, inhoudende dat de gemeenten de km-vergoedingen blijven verstrekken tot het einde van de bruikleenduur. Dan volgt altijd herbeoordeling. Uiteraard kan voordien aanpassing plaats hebben in verband met aanbod van andere (collectieve) vervoersvoorzieningen.

Om de gegevensoverdracht van de bedrijfsverenigingen en ABP naar de gemeenten soepel te laten verlopen is een organisatiebureau ingeschakeld die als intermediair heeft gefungeerd bij de gegevensoverdracht. De overdracht van gegevens is in januari 1994 naar de mening van alle partijen voorspoedig verlopen. Medio april volgt een aanvullende gegevensoverdracht betreffende de in het eerste kwartaal 1994 door de oude uitvoeringsorganen nog behandelde gevallen.

Voor de periode 1 december 1993 tot 1 juli 1994 heeft de VNG een helpdesk-WVG opgezet, waarbij gemeenten met al hun vragen rond de uitvoering van en de voorbereiding op de WVG terecht kunnen.

Tenslotte heb ik in mijn overleg met de Gehandicaptenraad afgesproken dat door de Gehandicaptenraad een landelijk telefoonnummer wordt geopend waar gehandicapten, belangenorganisaties en dienstverleners terecht kunnen voor nadere informatie met vragen die niet door de gemeente worden beantwoord. Tevens kunnen er knelpunten bij de uitvoering van de Wvg worden gemeld. Bij signalering van knelpunten zal in overleg tussen de Gehandicaptenraad, de VNG en het ministerie van SZW naar een oplossing worden gezocht.

Het Landelijk meldpunt Wvg is met ingang van 5 april 1994 tot april 1995, maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur bereikbaar onder telefoonnummer 030 - 31 81 31.

C. De vormgeving van het kwaliteitsbeleid voor hulpmiddelen

De Initiatiefgroep KBO-plus bestaande uit een vertegenwoordiging van de VNG, de Ziekenfondsraad, de Federatie van Bedrijfsverenigingen (FBV) en de Gehandicaptenraad heeft in overleg met het Ministerie van SZW en het Ministerie van WVC een voorstel ontwikkeld omtrent het toekomstige kwaliteitsbeleid inzake de hulpmiddelen voor gehandicapten.

De algemene visie is dat de in Nederland opgebouwde expertise niet verloren mag gaan. Deze visie wordt gedeeld door de participanten in het veld, te weten fabrikanten, leveranciers, adviseurs en gebruikers. Onderzoek naar de behoeften van gebruikers en systematische voortzetting van het kwaliteits- en bruikbaarheidsonderzoek van het bestaande pakket aan hulpmiddelen wordt noodzakelijk geacht.

De Initiatiefgroep KBO-plus streeft naar een landelijk kwaliteitsbeleid waarin de volgende zeven functies zijn ondergebracht.

1. Programmering, afstemming en prioriteitsstelling van kwaliteits- en bruikbaarheidsonderzoek.
2. Ontwikkelingsonderzoek.
3. Kwaliteits- en bruikbaarheidsonderzoek.
4. Certificatie.

5. Implementatie naar de verstrekkingenpraktijk van gemeenten, zorgverzekeraars en bedrijfsverenigingen.

6. Inbreng resultaten onderzoek en eisenpakketten in normalisatie-activiteiten.

7. Evaluatieonderzoek.

Momenteel wordt door de betrokken organisaties goedkeuring bij de diverse besturen gevraagd voor een verdere uitwerking van deze voorstellen en voor de voortzetting van het kwaliteitsbeleid inzake de hulpmiddelen in het overgangsjaar 1994. Het is van groot belang voor alle actoren in het veld dat de werkzaamheden, die in het kader van het kwaliteitsbeleid plaatsvinden doorgang kunnen vinden. Inzet daarbij is eveneens de Nederlandse voorsprong op Europees gebied te behouden.

Vraag van de heer Schutte (GPV)

Bij de begrotingsbehandeling 1994 van SZW is door de heer Schutte een vraag gesteld over handhaving van de kwaliteit van de voorzieningen in het kader van de Wvg. Hierbij vroeg de heer Schutte of voor AWBZ-gefinancierde instellingen die in het kader van de Wvg diensten aanbieden aan gemeenten niet dezelfde randvoorwaarden (marktconforme voorwaarden) moeten gelden als voor GAK/GMD.

GAK/GMD heeft voor het jaar 1994 toestemming gekregen werkzaamheden als indicatiestelling, selectie, realisering en beheer van voorzieningen voor gehandicapten uit te voeren voor zover deze overeenkomen met de in artikel 22a, eerste lid van de Organisatiewet sociale verzekeringen genoemde werkzaamheden, in het kader van de WVG en AWBZ. In een ministerieel besluit zijn de voorschriften aangegeven die zijn verbonden met de toestemming, omdat het hier geen wettelijke activiteiten betreft. Dit impliceert dat de kosten van de betreffende activiteiten niet ten laste mogen komen van het Arbeidsongeschiktheidsfonds of welk ander sociale verzekeringsfonds dan ook. Om dit verifieerbaar te maken is de GMD verplicht ten behoeve van de hier aan de orde zijnde activiteiten in een aparte administratie te voorzien en de uitgaven en ontvangsten verband houdende met deze werkzaamheden apart te beheren. GAK/GMD Voorzieningen moet op 1 januari 1995 geheel zelfstandig zijn en zal ook daarna vanzelfsprekend kostendekkend moeten werken.

Inmiddels heeft over dit onderwerp overleg plaatsgevonden met mijn collega staatssecretaris van WVC. Wij zijn van mening dat indien AWBZ-instellingen activiteiten verrichten die niet behoren tot de AWBZ-taken, deze activiteiten kostendekkend dienen plaats te vinden, zodat de kosten daarvan niet (deels) ten laste van de AWBZ komen. Dit geldt uiteraard eveneens voor instellingen die niet krachtens de AWBZ doch uit hoofde van de Ziekenfondswet worden gefinancierd. Dit betekent dat indien gezondheidszorginstellingen in het kader van de Wvg activiteiten voor gemeenten uitvoeren die niet behoren tot het pakket van de bijzondere ziektekostenverzekering of de ziekenfondsverzekering, deze instellingen die activiteiten kostendekkend dienen te verrichten, zodat de kosten daarvan niet voor rekening van de sociale ziektekostenverzekeringen komen.

De staatssecretaris van WVC zal de Ziekenfondsraad verzoeken dit onder de aandacht te brengen van de ziekenfondsen en de uitvoeringsorganen AWBZ. Deze zullen er dan op toezien dat dergelijke door instellingen uit te voeren activiteiten apart worden geadmistreerd en dat daarvoor een kostendekkend bedrag in rekening wordt gebracht. Op deze wijze kan worden bereikt dat gezondheidszorginstellingen onder gelijke voorwaarden als die voor GAK/GMD gelden, op dit Wvg-terrein gaan opereren.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Wallage